

Bryssel den 23.4.2019
COM(2019) 188 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET
OM EUROPEISKA INVESTERINGSBANKENS EXTERNA VERKSAMHET 2017
MED EU:s BUDGETGARANTI

1. INLEDNING

Europeiska investeringsbankens externa utlåningsmandat (nedan kallat *utlåningsmandatet*) är ett viktigt instrument för Europeiska unionens stöd till investeringar i partnerländerna. Det bygger på ett samarbete mellan Europeiska kommissionen och Europeiska investeringsbanken (EIB), där kommissionen beviljar en garanti från EU:s budget för att EIB ska kunna öka utlåningen utanför EU i linje med EU:s politik.

Utlåningsmandatet understöder EIB:s verksamhet i föranslutningsländerna, det östra och södra grannskapet, Asien, Latinamerika och Sydafrika. Under perioden för det gällande utlåningsmandatet (2014–2020) garanterar EU-budgeten upp till 32,3 miljarder euro av EIB:s transaktioner med fastställda tak för olika geografiska regioner och underregioner.

Den 14 mars 2018 antogs Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2018/412¹ om ändring av beslut nr 466/2014/EU² i samband med halvtidsöversynen av utlåningsmandatet. En av de viktigaste ändringarna var att höja taket för dåvarande utlåningsmandat från 27 miljarder euro till 32,3 miljarder euro. Genom ändringen infördes också ett nytt mål om långsiktig ekonomisk motståndskraft för flyktingar, migranter och värd-, transit- och ursprungssamhällen som en strategisk åtgärd i syfte att ta itu med de bakomliggande orsakerna till migration. Inom ramen för det nya taket på 32,3 miljarder euro beviljades ett garantimandat på 3,7 miljarder euro för detta nya mål på grundval av EIB:s motståndskraftsinitiativ från 2016.

Denna rapport ger en översikt över EIB:s verksamheter enligt EU-garantin 2017, med bland annat förväntade framtida effekter av de avtal om finansieringstransaktioner som ingicks 2017, och grundar sig på EIB:s ram för mätning av resultaten (nedan kallad *mätningsskalan*).³ Rapporten innehåller även en sammanfattning av de transaktioner som EIB har genomfört utan EU-garantin (dvs. på EIB:s ”egen risk”). Syftet är att ge en fullständig bild av EIB:s verksamheter i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet.⁴

I enlighet med artikel 20 i beslut nr 466/2014/EU (nedan kallat *beslutet om utlåningsmandatet*) ska kommissionen senast i juni 2019 offentliggöra en utförligare utvärdering av genomförandet av EU-garantin för utlåningsmandatet.

2. DE VIKTIGASTE RESULTATEN

Under 2017 ingick EIB avtal om finansieringstransaktioner till ett värde av totalt 5,5 miljarder euro i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet. Det är 19 % mindre än året innan (6,8 miljarder euro). Av dessa EIB-transaktioner genomfördes 57 % med EU-garantin (dvs.

¹ EUT L 76, 19.3.2018, s. 30.

² EUT L 157, 8.5.2014, s. 1.

³ Rapporten har utarbetats enligt kraven i artikel 11 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU av den 16 april 2014, genom vilket utlåningsmandatet inrättas.

⁴ EIB har för närvarande följande fyra faciliteter för utlåning på egen risk i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet (nedan kallade *ELM-regionerna*): föranslutningsfaciliteten, faciliteten för finansiering av grannskapspolitiken, faciliteten för klimat- och miljöåtgärder och faciliteten för strategiska projekt. De två sistnämnda faciliteterna omfattar även länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet samt EU:s utomeuropeiska länder och territorier.

inom ramen för utlåningsmandatet) genom 45 låneavtal om sammanlagt 3,2 miljarder euro. Den minskade avtalsvolymen beror huvudsakligen på att EIB:s transaktioner i Turkiet och det östra grannskapet har minskat. Under de föregående åren hade EIB gjort stora investeringar i dessa områden, bland annat enligt handlingsplanen för Ukraina. Genomförandet av dessa hade näst intill nått utlåningsmandatets tak för det östra grannskapet.

EIB fortsatte att eftersträva de tillämpliga investeringsmålen för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna. Under 2017 ingick EIB låneavtal om 2,2 miljarder euro i ELM-regionerna till stöd för klimatåtgärder. I slutet av 2017 utgjorde klimatåtgärderna under mandatperioden 2014–2020 sammantaget mer än 32 % av ingångna avtal. Klimatrelaterad utlåning i Asien bidrog i hög grad till detta mål.

Å andra sidan var EIB:s stöd till målet om regional integrering påtagligt mindre 2017 än 2016 (en minskning med 1,5 miljarder euro till 261 miljarder euro). Detta beror till stor del på den minskade utlåningen i Turkiet.

Utbetalningarna av beviljade nettolån inom ramen för utlåningsmandatet 2014–2020 ökade från 18 % 2016 till 25 % i slutet av 2017.

3. FINANSIERINGSTRANSAKTIONER

3.1 ÖVERSIKT AV NYA EIB-FINANSIERINGSTRANSAKTIONER PER MÅL

Innan beslutet om utlåningsmandatet ändrades i mars 2018 fastställdes följande tre allmänna mål för alla EIB-transaktioner som omfattas av EU:s budgetgaranti:

- i) Utveckling av lokal privat sektor, i synnerhet stöd till små och medelstora företag.
- ii) Utveckling av social och ekonomisk infrastruktur.
- iii) Begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

Regional integrering mellan länder, särskilt bland föranslutningsländer, grannländer och EU, har varit ett annat grundläggande mål för transaktioner som omfattar ett eller flera av de viktigaste målen.

Genom ändringsbeslutet (EU) 2018/412 har man infört ett nytt mål om att hantera de bakomliggande orsakerna till migration, men detta nya mål var ännu inte infört under den period som rapporten omfattar.

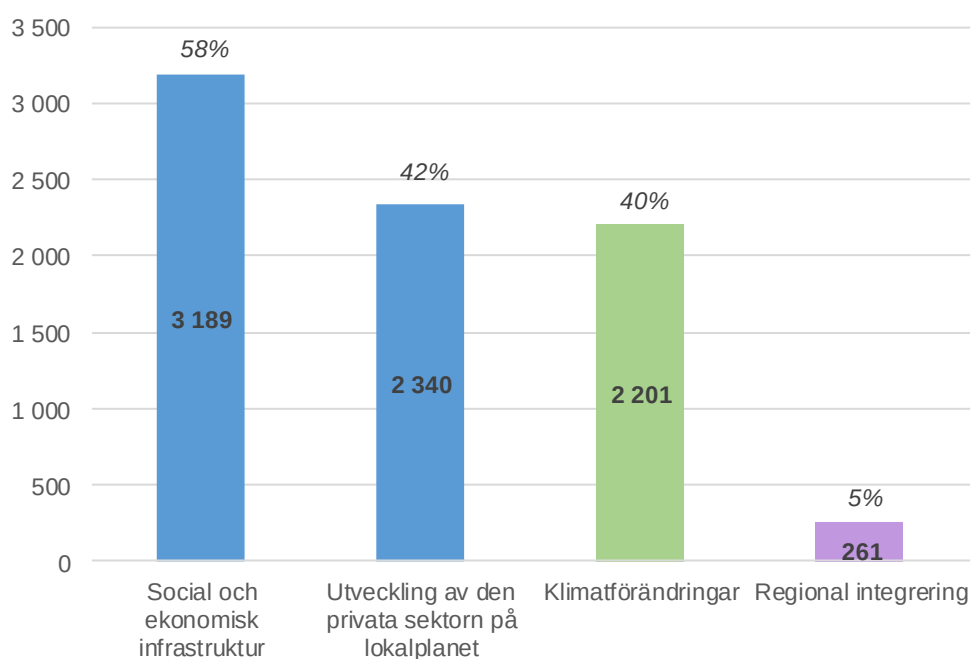
Under 2017 uppgick EIB:s åtaganden om investeringar i ELM-regionerna till totalt 5,529 miljarder euro, varav 3,168 miljarder euro omfattades av EU-garantin. Inom ramen för utlåningsmandatet kommer 50 % av de nya avtal som ingåtts (1,6 miljarder euro) gå till att utveckla den lokala privata sektorn, främst genom att förbättra tillgången till finansiering för små och medelstora företag, mikroföretag och medelstora börsbolag. Resterande 50 % ska bidra till att utveckla den sociala och ekonomiska infrastrukturen. Alla EIB-transaktioner utanför EU stöder ett eller båda av dessa mål.

Inom ramen för utlåningsmandatet kommer 25 % av den totala volymen när det gäller avtal som ingicks under 2017 att bidra till klimatmålet (799 miljoner euro). Stödet till begränsning av och anpassning till klimatförändringar fördelas på 56 olika projekt.

Dessutom kommer en liten andel, 5 % (170 miljoner euro), av EIB:s finansiering inom utlåningsmandatet att gå till det övergripande målet om regional integrering, både i form av infrastrukturutveckling och stöd till den lokala privata sektorns tillgång till finansiering.

EIB-verksamhetens bidrag till målen för utlåningsmandatet framgår av diagram 1, som visar alla EIB-transaktioner i ELM-regionerna.

Diagram 1: Bidrag till målen för EIB:s externa utlåningsmandat (i miljoner euro)

Ett projekt kan bidra till flera av mandatets målsättningar. Klimatmålet och målet om regional integrering är övergripande mål som gäller alla projekt och kan därmed inte läggas till utöver de två andra målen. Avtalsvolymerna för utveckling av den lokala privata sektorn och för ekonomisk och social infrastruktur utgör tillsammans den totala avtalsvolymen.

Utveckling av den lokala privata sektorn, i synnerhet stöd till små och medelstora företag

EIB:s stöd till utveckling av den lokala privata sektorn ges i form av

- utökade kreditlinor för lokala finansförmedlare (främst banker) för vidareutlåning till små och medelstora företag,
- deltagande i privata aktiefonder och riskkapital för företag med stor tillväxtpotential,
- riskkapital för mikrolångivare, och
- direkta lån för industriell utveckling och forskning och utveckling i större företag.

Under 2017 ingick EIB avtal om transaktioner till ett värde av 2,36 miljarder euro (varav 1,6 miljarder euro inom utlåningsmandatet) för att stödja den lokala privata sektorns utveckling. Utlåningen i form av kreditlinor till finansförmedlare minskade med nästan 30 % under 2017 (2,2 miljarder euro jämfört med 3,16 miljarder euro 2016), främst på grund av att kreditlinornas volym minskade i Turkiet. Däremot ingick EIB de första avtalen om riskdelningstransaktioner, en första transaktion i lokal valuta och rekordmånga företagslån. På så vis väntas EIB nå fler slutliga stödmottagare, eftersom lånens genomsnittliga storlek minskade med två tredjedelar (till 88 800 euro), vilket gynnar småföretagen. Den genomsnittliga löptiden för lånen ökade med ett år (till fem år).

Utveckling av social och ekonomisk infrastruktur

En av byggstenarna i utvecklingsprocessen är att bygga upp den sociala och ekonomiska infrastrukturen – allt från väg- och energinät till hälso- och sjukvård och bredband. Offentlig finansiering är mycket viktig på detta område, då infrastruktur ofta är en kollektiv nytta med stora positiva spridningseffekter på ekonomin, miljön och människors liv. Med hjälp av EU:s totalgaranti enligt utlåningsmandatet, som gäller både operativ och politisk risk, stöder EIB infrastrukturprojekt inom en rad sektorer.

Under 2017 ingick EIB avtal om 29 nya projekt, omfattande 2,81 miljarder euro, för att bidra till utveckling av social och ekonomisk infrastruktur i ELM-regionerna. Åtta av dessa nya projekt låg inom transportsektorn (1,2 miljarder euro i stället för 2,1 miljarder euro 2016) och sju nya projekt inom energisektorn (903 miljoner euro jämfört med 493 miljoner euro 2016).⁵ Fem av sju nya energiprojekt ska ge ny produktionskapacitet från förnybara energikällor, med merparten i Asien och Latinamerika samt ett projekt (Suezvikens vindpark) i det södra grannskapet. Tillsammans kommer dessa projekt att förse 4,35 miljoner hushåll med ren energi i de länder där de är belägna. Genom fyra vatten- och avloppsprojekt ska man upprätta eller rusta upp 67 300 hushållsanslutningar till avloppsnät och förbättra de övergripande avloppstjänsterna för cirka 13,5 miljoner människor. Genom det nationella saneringsprogrammet *Programme National Assainissement* i Marocko ska man rusta upp avloppssystemen i ett antal små och medelstora städer till förmån för 1,2 miljoner människor. Avloppsvatten- och infrastrukturprojektet i Tbilisi ska ge förbättringar i hela den georgiska huvudstaden med sina drygt 1,1 miljoner invånare.

Begränsning av och anpassning till klimatförändringar

Eftersom både orsaken till och effekterna av klimatförändringarna är globala, är en viktig aspekt av EU:s utrikes- och utvecklingspolitik att öka finansieringen av klimatåtgärder utanför våra gränser. EIB bidrar till genomförandet av den banbrytande globala överenskommelse som nåddes i Paris 2015 och trädde i kraft vid UNFCCC:s konferens i november 2016. EIB har visat resultat när det gäller att mobilisera ekonomiska resurser till stöd för de nationellt fastställda bidrag i länder både inom och utanför EU, nationella planer och strategier för begränsning och anpassning samt politiska åtgärder för koldioxidsnål energi och transport.

⁵ Den totala volymen när det gäller avtal som EIB ingick under 2017 och som hade till syfte att utveckla social och ekonomisk infrastruktur var 3,189 miljarder euro (inbegripet avtal om delar av transaktioner som inletts åren innan), varav 1,588 miljarder euro omfattades av EU-garantin enligt utlåningsmandatet.

I de nya låneavtal som ingicks avseende utlåningsmandatregionerna under 2017 kommer 2,2 miljarder euro att bidra till målet om begränsning av och anpassning till klimatförändringar, och 799 miljoner euro av dessa omfattas av EU:s budgetgaranti enligt utlåningsmandatet. Det innebär att 25 % av den finansiering som avtalades inom utlåningsmandatet 2017 bidrog till klimatåtgärder. Dessa investeringar kommer att ske genom ett stort antal projekt inom nästan alla sektorer. Alla dessa projekt bidrar även till antingen utveckling av den lokala privata sektorn eller utveckling av social och ekonomisk infrastruktur.

I många fall bidrar endast en del av projektet till klimatmålet, vilket innebär att endast en del av den totala utlåningen till projektet rapporteras som bidrag till det målet. En analys av resultaten av tidigare EIB-projekt visar att många projekt ger ett litet bidrag till klimatåtgärderna, även om det inte är projektets huvudsakliga mål. Ett typiskt exempel är en kreditlina till små och medelstora företag, som i vissa investeringsprojekt som genomförs av de stödmottagande företagen bland annat omfattar åtgärder för att öka byggnaders energieffektivitet eller installera småskalig energiproduktion från förnybara energikällor, till exempel solpaneler. Således bidrar omkring 56 nya projekt 2017 till klimatmålet, varav 25 utgörs av kreditlinor.

Energisnåla transporter utgör 51 % av den totala volymen och är det som sammantaget bidrar i särklass mest till klimatmålet. Förnybara energikällor och energieffektivitet utgör 36 % av den nya utlåningen för klimatåtgärder 2017 utanför EU. Begränsningsåtgärder, till exempel att minska utsläppen av metan från avfall och avloppsvatten, spelar också en fortsatt viktig roll. Anpassningsåtgärder bidrar med 4 %.

Av EIB:s samlade finansiering inom utlåningsmandatet 2014–2020 bidrog mer än 32 % till klimatmålet vid slutet av 2017.

Däremot kan kommissionen inte rapportera specifikt om vilket resultat de transaktioner som genomförts med EU-garantin har fått med avseende på klimatet. Elva EIB-projekt i ELM-regionerna (däribland ingångna avtal om transaktioner och stora tilldelningar som godkänts under året samt även transaktioner på egen risk) ingick 2017 i EIB:s program om koldioxidavtryck. Det motsvarar 0,6 miljarder euro av EIB:s undertecknade avtal eller anslagsgodkännanden. EIB beräknar de absoluta totalutsläppen av växthusgaser till 0,4 Mt koldioxidekvivalenter/år, och kollagringen genom skogsprojekt till 0,1 Mt koldioxidekvivalenter/år. De relativa utsläppen i samband med 2017 års finansiering av de projekt som ingår i analysen beräknas av EIB till –1,1 Mt koldioxidekvivalenter/år.⁶

EIB:s motståndskraftsinitiativ

EIB:s initiativ för stärkt motståndskraft ingår i EU:s hantering av utmaningar i samband med migration och flyktingar, i synnerhet de långsiktiga orsakerna till migration.

⁶ EIB-gruppens hållbarhetsrapport för 2017 finns på http://www.eib.org/attachments/general/reports/sustainability_report_2017_en.pdf.

I slutet av 2017 anslog EIB 1,5 miljarder euro till projekt för detta nya mål inom ramen för utlåningsmandatet, vilket motsvarar 25 % av målet på 6 miljarder euro fram till slutet av 2020. De godkända projekten utgörs till 60 % av kreditlinor för den privata sektorn, och 15 % ligger inom transportsektorn. EIB räknar med att dessa investeringar ska finansiera 54 000 arbetstillfällen i små och medelstora företag och ge bättre avloppstjänster för 2,4 miljoner människor. I enlighet med artikel 20a i beslutet om utlåningsmandatet gör kommissionen en bedömning av om de projekt som har godkänts av EIB under 2017 och föreslås ingå i motståndskraftsinitiativet uppfyller kraven i beslutet om utlåningsmandatet och därmed kan ingå i motståndskraftsinitiativets offentliga eller privata mandat, som fastställs vid halvtidsöversynen av utlåningsmandatet.

Regional integrering

Under 2017 ingick EIB avtal om sex nya projekt som bidrar till regional integrering. Den godkända EIB-finansieringen för dessa projekt uppgick till totalt 221 miljoner euro. Projekten omfattar transportlänkar, stöd till konvergens genom industri, utveckling av den lokala privata sektorn och forskning och utveckling.

3.2 ÖVERSIKT AV EIB:s FINANSIERING PER REGION OCH SEKTOR

Tabell 1 ger en översikt av EIB:s finansieringsvolym under 2017 i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet, vilket innefattar de regioner som omfattas av utlåningsmandatsgaranti (totalgaranti eller garanti för politisk risk) och de regioner som finansieras genom EIB:s faciliteter för utlåning på egen risk.

Tabell 1: Avtal om finansieringstransaktioner som EIB ingick 2017 i ELM-regioner (med avdrag för annullerade lån)

Verksamhetsregioner (i miljoner euro)	Transaktioner inom utlåningsmandatet med EU-garanti			EIB:s faciliteter för utlåning på egen risk/andra medel	Summa
	Totalgaranti	Garanti för politisk risk	Totalt externt utlåningsmandat		
Föranslutningsländer	170	–	170	667	837
Medelhavsområdet	998	782	1 780	145	1 925
Östra grannskapet och Ryssland	511	146	657	57	714
Asien	118	–	118	1 105	1 223
Centralasien	22	–	22	100	122
Latinamerika	341	30	371	271	642
Sydafrika	50	–	50	16	66
Totalt i de regioner som omfattas av mandatet	2 210	978	3 168	2 361	5 529

Under 2017 ingick EIB avtal om lån till ett värde av 5,55 miljarder euro i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet, jämfört med totalsiffran för hela världen på 7,3 miljarder euro (inklusive AVS-länderna och de utomeuropeiska länderna och territorierna samt

Eftastaterna).⁷ Cirka 3,5 miljarder euro anslogs till föranslutningsländerna och grannskapsregionerna (både södra och östra). Den återstående delen (37 %) anslogs till länder i Asien, Centralasien och Latinamerika.

Jämfört med 2016 minskade EIB:s totala finansieringsvolym i ELM-regionerna med cirka en femtedel, vilket huvudsakligen berodde på minskade transaktionsvolym i Turkiet (mot bakgrund av tidigare hög exponering) och i östra grannskapet (där man nästan hade nått det ursprungliga regionala taket för EU-garantin).

⁷ Siffrorna i tabellerna 1 och 2 samt diagrammen 1 och 2 visar belopp med avdrag för annullerade lån på 20 miljoner euro inom ramen för utlåningsmandatets garanti för politisk risk i östra grannskapet.

Tabell 2: Ingångna avtal, netto, per år och ingångna avtal, kumulativt, i förhållande till EU-mandatet tak under perioden 2014–2020 (beslut nr 466/2014/EU, ändrat genom beslut (EU) 2018/412)

Regioner/år miljoner euro	2014 (H2)	2015	2016	2017	Totalt 2014–2017	Tak (efter halvtidsöve rsynen)	Utnyttjand egrad
Föranslutningsländer	200	906	582	170	1,858	8,075	23 %
Medelhavet	379	791	1,299	1,780	4,249	13,030	33 %
Östra grannskapet och Ryssland	975	1,401	1,493	657	4,526	6,650	68 %
Asien	45	433	45	118	641	1,165	55 %
Centralasien	70	70	20	22	182	224	81 %
Latinamerika	219	468	319	371	1,378	2,694	51 %
Sydafrika	0	150	0	50	200	462	43 %
Totalt	1,888	4,218	3,758	3,168	13,033	32,300	40 %

Som tabellen ovan visar uppgick ingångna avtal, kumulativt, enligt utlåningsmandatet för 2014–2017 till cirka 13 miljarder euro med avdrag för annullerade lån. Den kumulativa utnyttjandegraden av utlåningsmandatet räknat i ingångna avtal, netto, i slutet av 2017 var 48 % av utlåningsmandatets ursprungliga tak som fastställdes 2014 och 40 % av det höjda tak som infördes vid den halvtidsöversyn av utlåningsmandatet som slutfördes i mars 2018.

Diagram 2: Årlig utveckling för EIB:s utlåningsvolym i ELM-regionerna

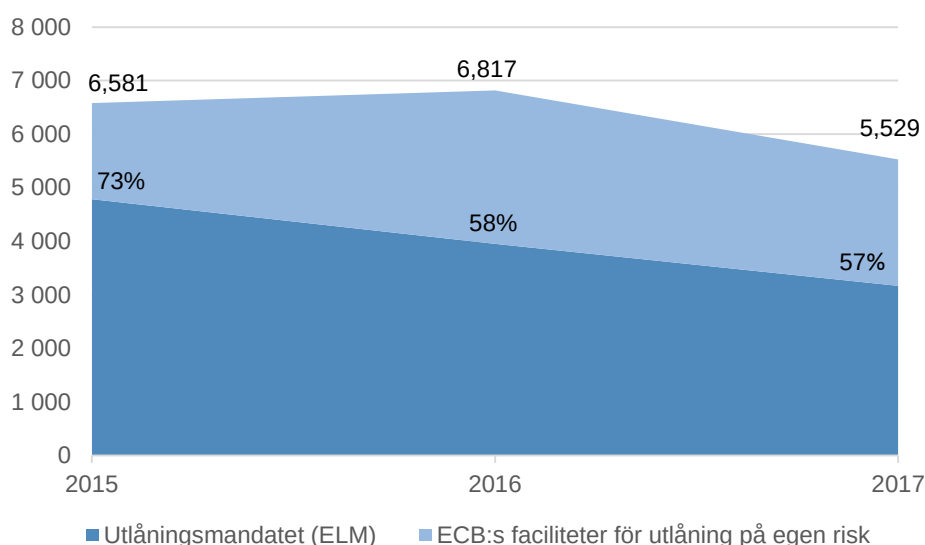

Diagram 2 visar utlåningens utveckling inom utlåningsmandatet och faciliteterna för utlåning på egen risk mellan 2015 och 2017. Under denna period omfattades i genomsnitt 62 % av EIB:s finansiering i dessa regioner av EU-garantin, med årliga avvikelser mellan 57 och 73 %.

Antalet finansieringsprojekt inom ramen för avtal som ingåtts av EIB i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet ökade från 71 under 2016 till 85 under 2017. Av dessa 85 avtal

var 62 projekt ”nya”, och det första avtalet om EIB-finansiering ingicks 2017. För åtta projekt hade en del av EIB:s totala finansiering tillhandahållits enligt avtal som ingåtts tidigare år. Mot bakgrund av att den totala volymen nya avtal som ingicks 2017 minskade var den genomsnittliga storleken på EIB:s investeringar per avtal mindre än tidigare.

Tabell 3: Antal avtal om transaktioner per region (alla resurser) 2017

Regioner	Medel från tredje part	Externa utlåningsmandatet	Faciliteter med egen kreditrisk	Totalt
Föranslutningsländer		4	12	16
Länder i Medelhavsområdet		19	8	27
Östra grannskapet och Ryssland	7	13	2	22
Asien		2	7	9
Centralasien		1	1	2
Latinamerika		5	4	9
Sydafrika		1	1	2
Totalt	7	45	35	87

Under 2017 uppgick EIB:s utlåning på västra Balkan till 330 miljoner euro, vilket är en betydlig minskning sedan 2016 (–23 %). I Medelhavsområdet ökade däremot utlåningen (+21 %) till 1,9 miljarder euro i samband med genomförandet av EIB:s initiativ för stärkt motståndskraft.

Merparten av avtalsvolymen gällde även 2017 de kreditlinor som stöder utveckling av den privata sektorn genom förmedling av lån via lokala banker. Kreditlinorna växte särskilt i södra grannskapet i samband med motståndskraftsinitiativet. EIB var fortsatt aktiv även inom transport- och energisektorerna.

Tabell 4: Avtal om finansieringstransaktioner som EIB ingick 2017 med utlåningsmandatets garanti, fördelat på sektor

Sektorer/regioner	Föranslutningsländer	Södra grannskapet	Östra grannskapet	Asien	Centralasien	Latinamerika	Sydafrika	Totalt	Andel av summan
Kreditlinor	100	1 217	90	–	–	91	50	1 547	49 %
Transport	20	309	410	68	–	124	–	931	29 %
Energi	–	115	84	–	–	80	–	278	9 %
Industri	–	35	–	–	–	77	–	112	4 %
Vatten och avlopp	–	34	21	50	–	–	–	105	3 %
Jordbruk, fiske och skogsbruk	–	–	55	–	22	–	–	77	2 %
Utbildning	–	53	–	–	–	–	–	53	2 %
Hälsa- och sjukvård	50	–	–	–	–	–	–	50	2 %

Tjänster	–	17	17	–	–	–	–	34	1 %
Summa	170	1 780	677	118	22	371	50	3 188	100 %

3.3 GENOMSLAG OCH MERVÄRDE AV EIB:s FINANSIERINGSTRANSAKTIONER

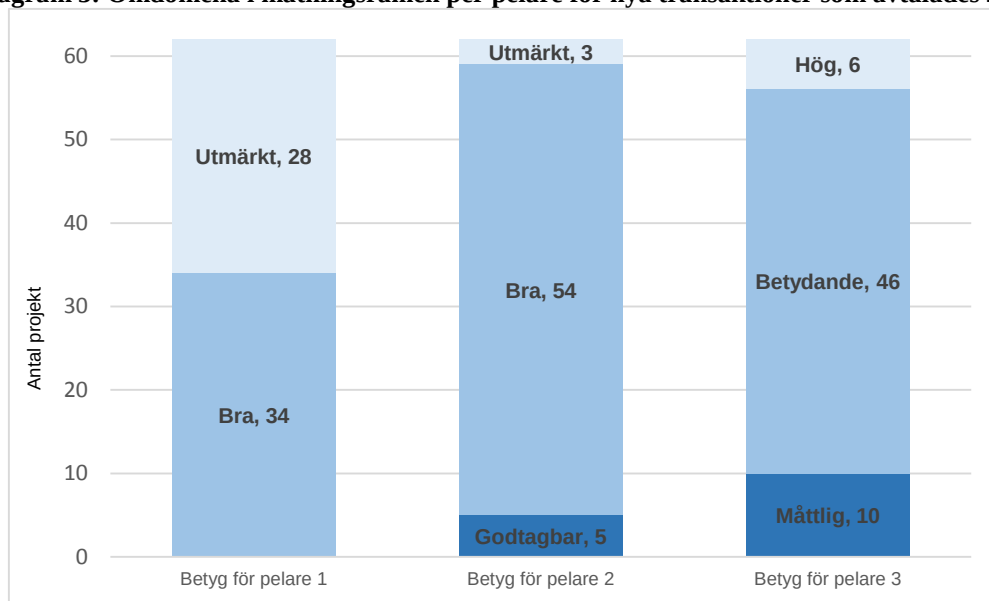
Med mätningsskallen görs en utvärdering av EIB:s finansieringstransaktioner under hela livscykeln. Den är till hjälp när man ska bedöma överensstämmelsen med EU:s prioriteringar och mervärdet av EIB:s verksamhet. Vid utvärderingen fastställs resultatindikatorer med utgångsvärden och mål för att beräkna transaktionens förväntade resultat för ekonomi, samhälle och miljö. Under projektets livstid genomförs regelbundna kontroller av att resultatindikatorerna uppfylls, och resultatet redovisas sedan i samband med två stora avstämningar enligt följande: för direkta åtgärder när projektet har avslutats och tre år efter det att det avslutats, i slutet av investeringsperioden och i slutet av riskkapitalfondernas livscykel, samt i slutet av utbetalningsperioden för utlåning via intermediärer.

EIB klassificerar projekten enligt följande tre ”pelare”:

- i) I pelare 1 bedöms hur transaktionen väntas bidra till EU:s och partnerländernas prioriteringar och status som berättigade enligt målen för EIB:s mandat.
- ii) I pelare 2 bedöms transaktionens kvalitet och stabilitet, baserat på förväntade resultat.
- iii) I pelare 3 bedöms EIB:s förväntade finansiella och icke-finansiella additionalitet.

I detta avsnitt rapporteras EIB:s förväntade resultat i förhållande till EU:s politiska mål enligt mätningsskallen. Redovisningen av förväntade resultat omfattar inte alla avtal som ingicks 2017, utan alla projekt där det första finansieringsavtalet ingicks detta år (de kallas för ”nya” projekt). I detta avseende ingicks avtal om 62 nya projekt i ELM-regionerna under 2017, och EIB beviljade 5,7 miljarder euro med egna resurser i ELM-regionerna.

Diagram 3: Omdömena i mätningsramen per pelare för nya transaktioner som avtalades 2017

Under 2017 fick alla de 62 nya projekten minst omdömet ”bra” inom pelare 1, vilket innebär att de bedöms vara i linje med målen för utlåningsmandatet och bidrar i hög grad till antingen de nationella utvecklingsmålen eller EU:s mål, och i måttlig grad till de övriga målen. 28 projekt fick omdömet ”utmärkt”, eftersom de bidrog i hög grad både till EU:s prioriteringar och till de nationella utvecklingsmålen.

För direktfinansierade projekt, dvs. pelare 2, bygger omdömet på projektens stabilitet, finansiella och ekonomiska hållbarhet samt miljömässiga och sociala hållbarhet. För transaktioner via intermediärer bygger omdömet på förväntade resultat, viktade mot risköverbäganden baserade på intermediärens robusthet och kvaliteten på miljön där verksamheten bedrivs. Inom pelare 2 fick tre projekt omdömet ”utmärkt” och 54 projekt omdömet ”bra”, med en genomsnittlig internränta på 10–15 % för infrastrukturprojekt. Fem projekt fick omdömet ”acceptabelt” av EIB, ofta på grund av högriskmiljöer som påverkar sannolikheten för att de planerade resultaten ska uppnås. Bland dessa återfinns mikrokreditlinor i Georgien och Palestina.

Inom pelare 3 fick 52 projekt omdömet ”hög” eller ”betydande” av EIB för löptiden, som är längre än på de lokala marknaderna. Tio projekt fick omdömet ”måttlig” av EIB. Enligt mätningsskallen har EIB försökt förbättra de tekniska aspekterna av projektens utformning, höja investeringarnas långsiktiga värde och effektivitet och/eller hjälpa projektansvariga att bygga upp projekten effektivt med finansieringsinstrument för 40 av 62 nya projekt med omdömen från ”måttlig” till ”hög”.

Kommissionen kommer att undersöka effekten och mervärdet av transaktionerna inom det externa utlåningsmandatet mer detaljerat i den utvärdering som ska vara klar i juni 2019 enligt artikel 20 i beslutet om utlåningsmandatet.

3.4 ANSÖKNINGAR OM EU-GARANTI

Under 2017 gick EIB vidare med nya ansökningar inom ramen för EU-garantin till följd av försenade återbetalningar av syriska statslån. Från 2012 till 2017 ansökte EIB om totalt 365,3 miljoner euro, varav 56,3 miljoner euro under 2017, och det återstående kapitalbelopp som man skulle kunna ansöka om var 261,7 miljoner euro i slutet av 2017.⁸ Åtgärder för att återfå de förfallna beloppen har ännu inte gett något resultat.

EIB och kommissionen ingick ett särskilt avtal 2017 om behandling av EIB:s ansökan om garanti för politisk risk med avseende på privatsektorslånet till Aeroport Enfidha (Tunisien). De båda parterna enades om att dela lika på den utestående exponeringen enligt låneavtalet, avgifter, förseningsavgifter och upplupen ränta. EU:s exponering uppgår därmed till 33,35 miljoner euro. Indrivningsåtgärder pågår.

4. EIB-SAMARBETE MED ANDRA PARTNER

4.1 SAMARBETE MED KOMMISSIONEN

Samarbetet mellan EIB och kommissionen om frågor i samband med utlåningsmandatet sker inom ramen för ett bredare partnerskap mellan de två institutionerna, bland annat via Europeiska fonden för strategiska investeringar, och de kombinerade faciliteterna som stöder EIB och andra internationella finansinstituts utvecklingsverksamheter utanför EU.

Enligt beslutet om utlåningsmandatet ska kommissionen, Europeiska utrikestjänsten och EIB samarbeta och göra EIB:s externa åtgärder mer samstämmiga med EU:s utrikespolitiska mål. Syftet är att maximera synergieffekterna mellan EIB:s finansiering och EU:s budgetmedel, främst genom en regelbunden och systematisk dialog och tidiga samråd om strategier och projektplanering. Samförståndsavtalet, som sågs över 2013, mellan kommissionen, utrikestjänsten och EIB gäller även fortsättningsvis för samarbetet och samordningen i de regioner som omfattas av utlåningsmandatet, t.ex. genom utbyte av information om projektplanering och kontaktuppgifter.

Ett exempel på detta samarbete är placeringen av EIB:s kontor inom EU-delegationerna, t.ex. det första permanenta EIB-kontoret i New Delhi som öppnades i mars 2017.

EIB har även fortsatt att använda det kombinationsstöd som erbjuds inom ramen för EU:s externa investeringsplan. Under 2017 beviljade EIB 25 bidrag och riskkapital, helt eller delvis finansierade med EU:s budget, till ett värde av 144 miljoner euro i ELM-regionerna. Av dessa anslogs 40 miljoner euro till tekniskt stöd, 89 miljoner euro till investeringsbidrag och 15 miljoner euro till riskkapital.

EIB är också genomförandepartner för den nya EU-garanti som erbjuds genom Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU). Utlåningsmandatet och EFHU är dock inriktade på relativt olika typer av produkter, låntagare och geografiska områden. Exempelvis omfattar EFHU inte västra Balkan, och utlåningsmandatet omfattar inte stora delar av Afrika.

⁸ Beloppen är endast i vägledande syfte omräknade till euro enligt valutakurs per den 31 december 2017. De ansökta beloppen utbetalas i relevant valuta av kommissionen.

Dessutom skiljer sig beslutsprocessen för EU-garantierna inom EFHU från den direkta sjuåriga garanti som EIB fått för utlåningsmandatet.

Kombinerade mekanismer främjar starkare relationer för samfinansiering med andra internationella finansinstitut och anpassning till EU:s strategier och prioriteringar för varje land. Ledningsstrukturerna för EU:s kombinerade faciliteter gör dessutom att det krävs nära samordning och samarbete mellan kommissionen, utrikestjänsten och andra internationella finansinstitut innan ett projekt läggs fram som en kandidat för en kombination av bidrag och EIB-finansiering. Detta var ett av skälen till att kommissionen byggde vidare på styrningen av EU:s kombinerade faciliteter i sitt förslag om Europeiska fonden för hållbar utveckling Plus (EFHU+) inom instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete under perioden 2021–2027⁹.

Kommissionen fortsätter att aktivt samarbeta med EIB inom ett antal politikområden, till exempel med åtgärder för att hantera EIB:s policy gentemot skatteundandragande och icke samarbetsvilliga jurisdiktioner. I januari 2017 lade EIB fram en preliminär strategi för sin policy gentemot bristfälligt reglerade, icke-transparenta och samarbetsovilliga jurisdiktioner samt skattekänsliga jurisdiktioner. Efter antagandet av Europeiska rådets slutsatser av den 5 december 2017 om EU:s förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet och det ändrade beslutet om utlåningsmandatet ((EU) 2018/412), där skatteundandragande tas upp uttryckligen¹⁰, uppdaterade EIB sin policy för icke samarbetsvilliga jurisdiktioner i februari 2019.

4.2 SAMARBETE MED EUROPEISKA OMBUDSMANNEN

Det samförståndsavtal som undertecknades av EIB och Europeiska ombudsmannen 2008 ligger till grund för de två etapperna i EIB:s klagomålsmekanism – den interna (EIB-CM) och den externa (ombudsmannen) – som godkändes av EIB:s styrelse 2010 efter ett omfattande offentligt samråd. Avtalet ger en enhetlig tolkning av syftet och tillämpningen i den interna och den externa delen, med särskilt fokus på följande aspekter:

- En effektiv intern klagomålsmekanism (EIB-CM) som hanterar klagomål från EIB:s externa parter inom alla EIB:s enheter.
- När det gäller klagomål på transaktioner utanför EU, inklusive de externa mandaten, åtar sig ombudsmannen att systematiskt använda sin egen initiativrätt för att hantera klagomål när den klagande inte är medborgare i eller bosatt i unionen.
- Omfattningen av ombudsmannens granskning, med erkännande av EIB-CM som nödvändig föregående strategi.

⁹ Kommissionens förslag av den 14 juni 2018 till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (COM(2018) 460 final).

¹⁰ I likhet med förordning (EU) 2017/1601 om inrättande av Europeiska fonden för hållbar utveckling (EFHU), EFHU-garantin och EFHU-garantifonden och förordning ((EU) 2017/2396) om ändring av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) 2015/1017 vad gäller förlängningen av löptiden för Europeiska fonden för strategiska investeringar liksom införandet av tekniska förstärkningar av den fonden och Europeiska centrumet för investeringsrådgivning.

Ombudsmannen fick under 2017 inga klagomål på EIB:s verksamhet i ELM-regionerna.

EIB uppdaterade policyn för sin klagomålsmekanism i slutet av 2018.¹¹

4.3 SAMARBETE MED INTERNATIONELLA FINANSINSTITUT

EIB:s samarbete med andra internationella finansinstitut sträcker sig från dialog om institutionella frågor, övergripande ämnen och tematiska frågor till ömsesidigt samråd och former för operativ medfinansiering och arbetsfördelning. Dialogen med internationella finansinstitut sker oftast inom specialiserade arbetsgrupper som träffas regelbundet för att dela med sig av bästa praxis eller arbeta med specifika frågor.

Samarbetet mellan EIB och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) fortsatte 2017 enligt samförståndsavtalet från 2012. EIB och EBRD höll regelbundna möten i kontaktgruppen för att diskutera sina planerade insatser i de regioner där båda bankerna är verksamma. Dessutom utbytte instituten information om och diskuterade andra ämnen av gemensamt intresse. Vid det tolfte mötet den 13 november 2017 behandlades det gemensamma avgiftsförslaget för kombinationer, EBRD:s strategi för ekonomisk inkludering, EU:s externa investeringsplan och motståndskraftsinitiativet. Under 2017 samfinansierade EIB och EBRD elva projekt, varav tre projekt även samfinansierades av KfW och/eller AFD. De åtta resterande projekten, med en total projektkostnad på 1 miljard euro, samfinansierades av EIB och EBRD.

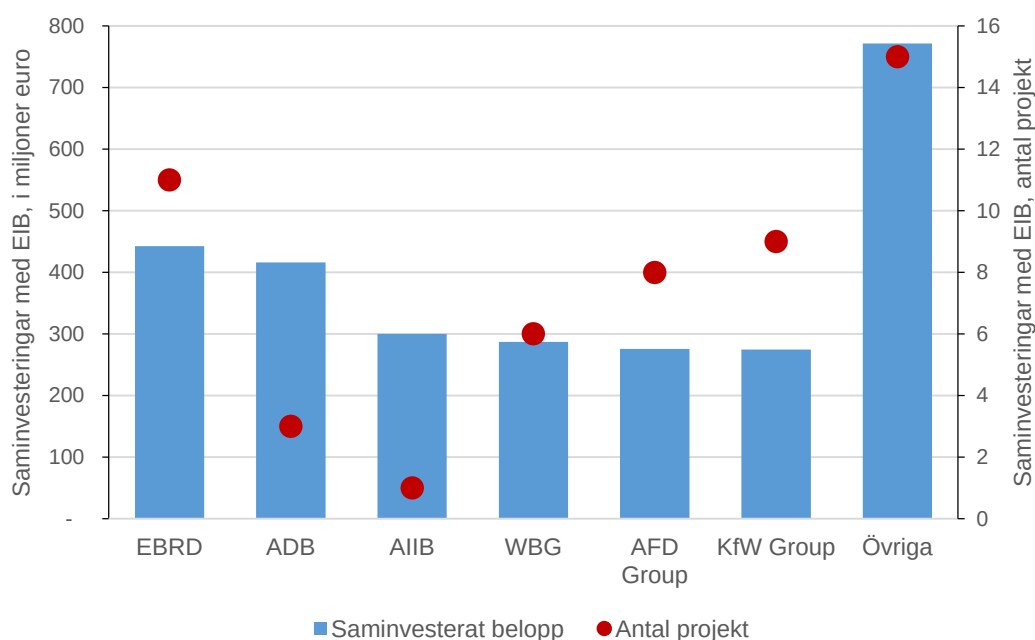
Det samförståndsavtal som ingicks med Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (AIIB) i maj 2016 i Peking utgör ramen för förbindelserna mellan EIB och AIIB i fråga om gemensam finansiering av stödberättigade insatser, kunskapsutbyte och införandet av regelbundna högnivåmöten. EIB:s första samfinansierade transaktion med AIIB var tunnelbaneprojektet i Bangalore i Indien. EIB fortsatte även att samarbeta med Asiatiska utvecklingsbanken (ADB) genom saminvestering i tre projekt.

EIB samarbetar också med EU-medlemsstaternas institutioner för utvecklingsfinansiering. Under 2017 samfinansierade EIB och den franska utvecklingsbyrån (AFD) tre projekt i ELM-regionerna med en total projektkostnad på över 1,2 miljarder euro. Fyra projekt med en total projektkostnad på 1,5 miljarder euro samfinansierades med tyska KfW Group. Ytterligare fem projekt med en total projektkostnad på 1,9 miljarder euro samfinansierades med både KfW Group och AFD. EIB, AFD och KfW har även ett nära samarbete inom ramen för initiativet om ömsesidigt förtroende. Detta initiativ inleddes 2013 och innebär att de tre parterna lita på att en av dem utför vissa uppgifter, till exempel en del av *due diligence*-övervakningen eller övervakningen av upphandlingar. Projektledarna uppskattar de förenklade processer som har blivit resultatet av detta arbete. Parternas lednings- och beslutsorgan har satt sig in i dokument som utarbetats av andra institutioner, och använder dessa för sina egna beslut.

Nedanstående diagram ger en översikt över samfinansieringsbelopp från andra internationella finansinstitut eller nationella institutioner för utvecklingsfinansiering utöver EIB:s investeringar.

¹¹ <http://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-policy.htm>

Diagram 4: Samfinansiering med internationella finansinstitut och nationella institutioner för utvecklingsfinansiering – EIB-projekt undertecknade 2017

Utöver flera arbetsgrupper och initiativ som täcker en lång rad frågor (klimat, infrastruktur, finansiering, risk, resultatmätning, efterhandsutvärderingar, skuldförvaltning etc.) sker samarbetet mellan de multilaterala utvecklingsbankerna även på högsta institutionsnivå. Under 2017 inriktades högnivådiskussionerna mellan de multilaterala utvecklingsbankerna på hur de multilaterala utvecklingsbankerna gemensamt kan öka sitt stöd för klimatåtgärder och bidra till målen för hållbar utveckling. De multilaterala utvecklingsbankernas gemensamma arbete med ett antal globala utmaningar utökades under 2017, vilket avspeglar förändringar i den globala dynamiken och de växande hoten mot multilateralism. I enlighet med de internationella ramar som fastställs i målen för hållbar utveckling och Parisavtalet om klimatförändringar har de multilaterala utvecklingsbankerna verkat för att utöka samarbetet om hållbarhet i infrastruktur, klimat och migration. Arbetet med klimatåtgärder fortsatte med förberedelser inför klimatmötet COP 23 och likaså toppmötet One Planet Summit i Paris i december 2017. Sedan toppmötet om humanitära frågor i Istanbul 2016 har de multilaterala utvecklingsbankerna samarbetat på temat migration och deltagit i en arbetsgrupp om migration och tvångsförflyttningar. Under 2017 utökades detta samarbete ytterligare med ett gemensamt förslag från EIB/Världsbanksgruppen, som respons på en tidigare G7-begäran, om en samarbetsplattform när det gäller ekonomisk migration och tvångsförflyttningar.

EIB fortsatte även att stärka banden till FN-systemet utifrån det samförståndsavtal som ingicks med FN:s organisation för industriell utveckling (Unido), Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD) och FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO). EIB och FN:s utvecklingsprogram (UNDP) ingick ett samförståndsavtal i oktober 2016. Den tematiska inriktningen för detta partnerskap är bekämpning av klimatförändringar, insatser mot kriser och i situationer efter kriser, migrationskrisen samt att främja inkluderande marknader och entreprenörskap och skapa arbetstillfällen. När man under 2017 byggde vidare på samarbetet om projekt i Armenien, Georgien och Ukraina, särskilt i ett pilotprojekt som genomfördes av UNDP i Jerevan, kunde man genom EIB-UNDP-partnerskapet utnyttja

en ny källa till klimatfinansiering, den gröna klimatfonden, för att minska riskerna med och öka investeringarna i energieffektiv anpassning av byggnader i Armenien.